

## Informe per als concursos d'arquitectura amb intervenció de jurat

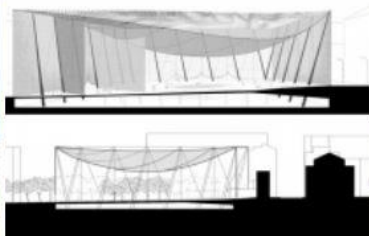
*Descripció del projecte. S'han de destacar les innovacions i aportacions a l'avanç del coneixement que incorpora el projecte. Es poden incorporar memòries, plànols, fotografies, esbossos, etc. També l'adreça web si s'ha penjat més informació sobre el projecte a la web.*

En aquest projecte, ens ha interessat portar a terme una recerca espacial fonamentada en l'ús de discursos filosòfics i teòrics, crítics i polítics, i la seva aplicabilitat i instrumentalització en la generació de formes i processos arquitectònics i urbans. En el marc de l'interès que ens desperta explorar els reptes de l'actual paradigma de crisi i transformació de la professió arquitectònica, que guarda una profunda relació amb les discussions socials, econòmiques i polítiques contemporànies.

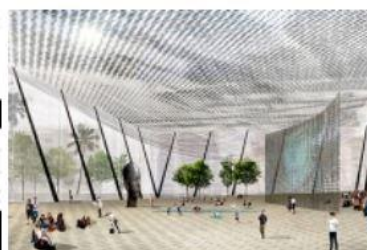
Amb aquest objectiu, la proposta presentada es fonamenta en referències teòriques i expressives que exploren aquests aspectes. En primer lloc, el fet d'entendre el pensament innovador com un comportament social, col·lectiu i públic, així com una ocupació de temps en sí mateix, ha estat descrit per la filòsofa Marina Garcés en alguns dels textos que recull el llibre "Fora de classe" (Arcàdia, 2016). En segon lloc, són referents les discussions sobre la solidesa objectual i la materialitat introduïdes per Gyorgy Kepes a "Art and ecological awareness" (1972), així com algunes referències de recerca de materials i experiències atmosfèriques on la conviuen la col·lectivitat i la introspecció de manera simultània en espai i temps, com és el cas de "Dome over Manhattan" (Buckminster Fuller & Shoji Sadao, 1960), "Restless sphere" (Coop Himmelbau, 1852) i "Mobile office performance" (Hans and Lilly Hollein, 1852) entre d'altres. Finalment, en la recerca de noves experiències col·lectives, d'apreciació urbana i creativitat on els espais arquitectònics s'empren de suport, el llibre "The city as loft" de Martina Baum i Kees Christiansee (2013) aporta un àmplia gamma de casos i criteris.



The atmospheric artefact



Shelter for thought



The creative plane

La principal decisió del projecte és de no construir un edifici, sinó un escenari. Un espai representatiu confortable i equipat, definit per un artefacte tecnològic, un receptacle on la innovació (el programa – requisit – del concurs) vingui de la mà l'ús lliure i divers que les persones puguin fer del lloc.

Així, la nostra resposta al tema principal del concurs "plantejar un centre de la innovació, per a les activitats productives de la ciutat" assumia la necessitat d'entendre les formes de producció de manera innovadora. Amb aquest objectiu, vam plantejar la urgència de proposar espais capaços d'incubar i estimular noves formes de relació. La nostra forma d'entendre el concepte de progrés, desenvolupament i creixement en termes econòmics i socials no s'alinea amb les demandes i ofertes del mercat productiu capitalista, sinó que s'enfoca a l'estímul del pensament crític, la creativitat, l'empatia, la col·laboració i la intel·ligència col·lectiva, prenent aquests conceptes com a motor de projecte.



Plan of the site



Aerial view of Alcoy



General view of the urban void

Aquesta voluntat es materialitza gràcies a les característiques de l'entorn i la pròpia condició impulsada per la municipalitat: la necessitat de caracteritzar i referenciar un gran buit urbà per identificar-lo com a nou Innovation Hub, i, al mateix temps, consolidar la plaça Al-Azarq com un punt de connexió entre el verd i l'estructura urbana. La preexistència d'edificis residencials d'alta densitat i altura empeny la proposta a prendre una formalització d'una escala igualment potent: una gran estructura buida, a escala d'illa, que permet no només definir i qualificar una atmosfera interior (buida), sinó que també genera un volum amb força suficient per establir un diàleg amb el teixit de l'emplaçament, amb prou entitat a escala urbana. Una atmosfera interior pública, comuna, transparent, generosa i flexible, sobre un pla continu i equipat que vincula espais interiors i exteriors, diluint els límits entre carrer, parc, equipament i espais productius, i on tecnologia i infraestructura donen suport i estimulen diferents formes d'ocupació, apropiació i ús de l'espai. La recerca d'urbanitat, d'identitat i identificació aquí s'interpreta amb la proposta d'un espai de possibilitat, on l'articulació d'obertura i representació proveeixen l'estabilitat

dinàmica necessària per la consolidació present i futura del lloc com a component únic i arrelat a l'estructura i en l'imaginari de la ciutat.



Cloud and shadow over Earth



Dome over Manhattan, Buckminster Fuller & Shoji Sadao, 1960



Mobile office performance, Hans & Lilly Hollein, 1969

La proposta d'una estructura arquitectònica que ha de permetre simultàniament la transformació programàtica i semàntica, permet la interpretació del lloc, proveint elements de pantalla on projectar idees individuals, i espais d'escenari, on gestar idees col·lectives. Les persones locals i usuàries del lloc prenen el paper central no només en el funcionament i evolució del lloc sinó també en la seva concepció formal present i futura. Malgrat ésser tecnològicament complexes, els diferents elements que configuren l'estructura, el pla equipat, les particions flexibles, les façanes i coberta, etc. són sistemes constructius existents i viables. La seva implementació en el temps (prèvia a l'apropiació pública) respon a la lògica d'entendre en una primera fase un suport que consisteix d'una infraestructura que literalment proveeix l'espai amb estímuls, condicions i equip per a un possible futur no programat, imprevisible, quelcom que es contraposa amb la generació d'un límit, marc, formalització, normativa, planificació i, en conseqüència, espai i futur acabats. En conseqüència, adrecem la factibilitat d'implementació i de funcionament com a resultat de noves formes d'ocupació i gestió, concebudes en processos a llarg termini d'apropiació individual i col·lectiva i de formes de vida urbanes. La fortalesa i permanència de forts vincles socials amb el lloc, basades en el rol central de les persones per a qui i per part de qui aquest és concebut, proveeixen fiabilitat per a la durabilitat, conservació i adequació als canvis d'ús i necessitats de la ciutat, però alhora esdevenen garantia de la creació contínua i imprevisible d'elements que donen sentit al significat últim que encarna el concepte de Innovation Hub.

Entrevista a l'equip:

<https://www.european-europe.eu/en/exchanges/Heads-in-the-Clouds>

Emplaçament i resultats del concurs:

[https://www.european-europe.eu/media/default/0001/14/e14\\_ssf4\\_es\\_alcoy\\_en\\_pdf.pdf](https://www.european-europe.eu/media/default/0001/14/e14_ssf4_es_alcoy_en_pdf.pdf)

<http://www.european-esp.es/blog/?p=3262>

*Altres consideracions que vulgueu aportar i que facilitin la valoració del projecte*

Valoració del jurat (Jury Report European 14)

"MENCÍO ESPECIAL. UD075 HEADS IN THE CLOUDS"

Aquest projecte sobresurt gràcies a la seva decisió de no construir un edifici. És ben cert que les necessitats de la municipalitat per a caracteritzar un enorme buit urbà no necessàriament requereixen la construcció d'un projecte convencional. La definició de llocs per a la innovació implica aspectes de representació, que aquí s'enfoquen en el sentit de crear un escenari: una atmosfera on la imaginació i la feina en comunitat són possibles. Un espai d'ombra que genera energia i alhora defineix un espai productiu, capaç, flexible i representatiu. La innovació emergeix de la mà de la creativitat i les activitats programables per part de les persones que ocuparan l'espai".

"També es van proposar noves tipologies que promouen àrees híbrides per a la innovació tant des d'un punt de vista residencial, productiu, com d'equipament públic. Per aquesta raó, els projectes EXPOSED CITY i HEADS IN THE CLOUDS van ser considerats freqüentment per part del jurat, finalment atorgant una Menció d'Honor al darrer pel seu rebuig explícit a construir arquitectura convencional".

Nom del concurs / Objecte	EUROPAN 14. Productive Cities: Alcoi
Organisme que convoca el concurs	EUROPAN ESPANYA
Caràcter del concurs	D'idees
Tipus de procediment	Obert
Composició del jurat	Internacional
Naturalesa del jurat	Extern a l'organisme convocant
Crida	Internacional
Resultat del concurs	Menció Especial
Data de resolució del concurs	01/12/2017

### **Dades sobre el projecte**

Nom del projecte presentat / Lema	Heads in the clouds
Autor/Autors UPC	Sara Vima Grau
Altres autors	Miquel Ruiz Planella, Adrià Orriols Camps, Joan Gener González